

B. L. L. B
Sem - III

18/11/24
18/11

Paper / Subject Code: 66821 / Administrative Law

SEM III 75:25

NOV-2024

Time: 2 ½ hours

Marks: 75

N.B. 1. All Questions Are Compulsory सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

2. Figures to the right indicate maximum marks उजवीकडील आकडे कमाल गुण दर्शवतात

3. Cite relevant case laws wherever necessary आवश्यक तेथे संबंधित केस कायद्यांचा हवाला द्या

Q. 1 Answer the following questions in one or two sentences (ANY SIX) (12)

खालील प्रश्नांची उत्तरे एक किंवा दोन वाक्यात द्या (कोणतेही सहा)

- Mention any two postulates of the Doctrine of Rule of Law. कायद्याच्या नियमाच्या सिद्धांताच्या कोणतेही दोन नियमांचा उल्लेख करा.
- Highlight any one difference between Red Light Theory and Green Light Theory. रेड लाइट थिअरी आणि ग्रीन लाइट थिअरी मधील कोणताही एक फरक नमूद करा
- What is the basic difference between Mediation and Conciliation? मध्यस्थी आणि सामंजस्य यात मूलभूत फरक काय आहे ?
- State any two functions or powers of the Central Vigilance Commission. केंद्रीय दक्षता आयोगाची कोणतीही दोन कार्ये किंवा अधिकार सांगा.
- What is meant by Doctrine of Legitimate Expectation? 'रास्त अपेक्षा' (लेजिटिमेट एक्सपेक्टेसन) सिद्धांताचा अर्थ काय आहे?
- What is meant by Droit Administratif? ड्रॉईट आडमिनिस्ट्रेटिव्हाचा अर्थ काय आहे?
- What is the main purpose behind enactment of the Right to Information Act, 2005? माहिती अधिकार कायदा, २००५ लागू करण्यामागील मुख्य उद्देश काय आहे?
- Mention any two points of differentiation between Courts and Administrative Tribunals. न्यायालये आणि प्रशासकीय न्यायाधिकरण यांच्यातील फरकाच्या कोणत्याही दोन मुद्द्यांचा उल्लेख करा.

Q2. Write short notes (ANY TWO) टिपा लिहा (कोणतेही दोन) (12)

- Sub-Delegation उप-प्रतिनिधित्व (सब-डेलिगेशन)
- Tortious Liability of the Government सरकारचे अपकृत्यासंदर्भातील दायित्व
- Speaking Orders तर्कसंगत आदेश
- Characteristics of Quasi-Judicial Functions अर्ध-न्यायिक कार्याची वैशिष्ट्ये

66933

Page 1 of 3

X816Y946E74X816Y946E74X816Y946E74X816Y946E74

Q3. Situation based questions (ANY TWO) परिस्थितीवर आधारित प्रश्न (कोणतेही दोन) (12)

a) The relevant rule made by the State Government of Kerala provided that no school leaving certificate shall be granted to any person unless he has completed 15 years of age. However, the Director was empowered to grant exemption from this rule in deserving cases under certain circumstances. In the present matter, Director X laid down an invariable rule of not granting exemption unless the difference in age was less than 2 years. केरळ राज्य सरकारने केलेल्या संबंधित नियमात अशी तरतूद आहे की कोणत्याही व्यक्तीचे वय १५ वर्षे पूर्ण झाल्याशिवाय त्याला शाळा सोडल्याचा दाखला दिला जाणार नाही. तथापि, काही विशिष्ट परिस्थितीत पात्र प्रकरणांमध्ये या नियमातून सूट देण्याचा अधिकार संचालकांना देण्यात आला होता. सदर प्रकरणात, संचालक एक्स यांनी वयातील फरक २ वर्षांपेक्षा कमी असल्याशिवाय सूट न देण्याचा अटळ नियम घातला.

i) According to you, whether Director X has acted in accordance with principles of administrative law? Substantiate your answer. तुमच्या मते संचालक एक्स यांनी प्रशासकीय कायद्याच्या तत्वांनुसार कार्य केले आहे का ? तुमच्या उत्तराची कारणे द्या.

ii) What is meant by 'failure to exercise discretion'? Enumerate any three circumstances which are within the meaning of failure to exercise discretion. विवेकबुद्धीचा वापर करण्यात अपयश म्हणजे काय? 'विवेकाचा वापर करण्यात अपयश' ह्या कक्षमध्ये असलेल्या कोणत्याही तीन परिस्थितींचा उल्लेख करा.

b) The management of a Company was taken over by the Government without giving any prior notice or hearing. कोणतीही पूर्वसूचना किंवा सुनावणी न देता एका कंपनीचे व्यवस्थापन शासनाने ताब्यात घेतले.

i) Comment upon the legality of the impugned action of the Government with the aid of reference to any one landmark judgement. Cite the relevant principle or doctrine applicable in the instant matter. कोणत्याही एका महत्त्वाच्या निवाड्याचा संदर्भ देऊन सरकारच्या कृतीच्या कायदेशीरतेवर टिप्पणी करा. तात्काळ प्रकरणात लागू होणारे संबंधित तत्त्व किंवा शिकवण उद्धृत करा

ii) Briefly highlight the legal remedy available to the aggrieved Company. पीडित कंपनीला उपलब्ध कायदेशीर उपाय थोडक्यात उद्धृत करा.

c) Mr. B.K. Mondal, a contractor, constructed a building for a governmental establishment in pursuance of the request made by a government officer. The possession of the building was taken by the officer and it was used for official work of the government. However, as no payment was made to the contractor, he sought legal action against the State of West Bengal.

श्री बी.के. मॉडल या कंत्राटदाराने सरकारी अधिकाऱ्याने केलेल्या विनंतीनुसार सरकारी आस्थापनासाठी इमारत बांधली. या इमारतीचा ताबा सरकारी अधिकाऱ्याने घेतला आणि त्याचा वापर शासकीय कार्यालयीन कामासाठी केला. मात्र, कंत्राटदाराला कोणतेही पैसे न दिल्याने त्यांनी पश्चिम बंगाल राज्याविरुद्ध न्यायालयात धाव घेतली.

i) Validity of the Government exists in light of the facts and circumstances of this case? Substantiate your answer.

या प्रकरणातील वस्तुस्थिती आणि परिस्थिती लक्षात घेता शासनाचे कोणतेही दायित्व अस्तित्वात आहे की नाही ? तुमच्या उत्तराची कारणे द्या.

ii) Cite the applicable Constitutional and legal provisions. लागू घटनात्मक आणि कायदेशीर तरतुदींचा हवाला द्या.

d) Air India Corporation framed a regulation according to which the services of an air-hostess shall stand terminated on her first pregnancy. The constitutionality and legality of the said regulation was challenged in the court of law. एअर इंडिया कॉर्पोरेशनने एक नियम तयार केला, ज्यानुसार हवाई सुंदरीला तिच्या पहिल्या गर्भधारणेनंतर नोकरी वरून बडतर्फ केले जाईल. या नियमाच्या संवैधानिकता आणि कायदेशीरतेला न्यायालयात आव्हान देण्यात आले होते.

i) On what ground may the said regulation be challenged? What order may be sought in regard to the Air India Corporation's regulation? या नियमाला कोणत्या आधारावर आव्हान दिले जाऊ शकते? एअर इंडिया कॉर्पोरेशनच्या नियमनाबाबत कोणता आदेश दिला जाऊ शकतो?

ii) Cite the relevant constitutional provisions and the relevant principles applicable in the instant matter. संबंधित घटनात्मक तरतुदी आणि सदर प्रकरणात लागू होणारी संबंधित तत्त्वे उद्धृत करा.

Q.4. Essay Type Questions (ANY THREE)

निबंध प्रकारचे प्रश्न (कोणतेही तीन)

(39)

a) Fully examine the Doctrine of Separation of Powers in light of landmark pronouncements of the Supreme Court of India. भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या ऐतिहासिक निर्णयांच्या प्रकाशात शक्ती पृथक्करणाच्या सिद्धांताचे पूर्णपणे परीक्षण करा.

b) Mention the three fundamental principles of Natural Justice and discuss 'Rule against Bias' in detail. नैसर्गिक न्यायाच्या तीन मूलभूत तत्त्वांचा उल्लेख करा आणि 'पक्षपाती विरुद्ध नियम' ह्या विषयावर तपशीलवार लिहा.

c) Discuss in detail: 'Judicial Review of Administrative Discretion in India'. 'भारतातील प्रशासकीय विवेकाची न्यायिक समीक्षा' ह्या विषयावर तपशीलवार लिहा

d) Discuss in detail "Civil Services in India: Organization, Powers and Functions". "भारतातील नागरी सेवा: संस्था, अधिकार आणि कार्ये" ह्या विषयावर तपशीलवार लिहा

e) Explain the significance of Writs in Administrative Law and describe in detail the various kinds of writs and their application. प्रशासकीय कायद्यातील रिटचे महत्त्व लिहा आणि विविध प्रकारच्या रिट आणि त्यांच्या लागूपणाचे तपशीलवार वर्णन करा.